Agendapunt commissie:

Steller	Telefoonnummer	Email
P. Roest	2083413	pro@valkenswaard.nl

Agendapunt	kenmerk	datum raadsvergadering
	12raad00738	31-01-2013.

Onderwerp

Inrichten professionele beheerorganisatie voor het gemeentelijk eigendom.

aan de gemeenteraad

A. Samenvatting

Bij de begroting 2013 is u gevraagd eenmalig een bedrag van € 1.350.000,- beschikbaar te stellen voor het op orde brengen van het beheer van het gemeentelijk eigendom en het realiseren van een bezuinigingstaakstelling. Deze bezuinigingen zijn in deze begroting, vanaf 2014, opgenomen oplopend tot een structureel bedrag van € 580.000,- in 2016.

Wij staan dus voor de uitdaging om met minder geld een goed voorzieningenniveau in stand te houden en tegelijkertijd een adequate dienstverlening passend bij deze tijd aan te bieden. Dit alles op een efficiënte wijze, zodat de kwaliteit (kwaliteitsniveau B) gewaarborgd blijft tegen zo laag mogelijke kosten.

Om te voldoen aan onze (wetttelijke) verplichtingen, bezuinigingstaakstelling en tegelijkertijd onze traditionele beheerorganisatie om te bouwen van een taak- en activiteitengerichte organisatie naar een professionele beheerorganisatie, hebben wij een vierjarig stappenplan opgesteld met de volgende vier speerpunten: beheer op orde, professionaliseren contracten en uitvoering, optimalisering werkprocessen en sportaccommodaties.

Het eenmalige bedrag van € 1.350.000,- is nodig om dit stappenplan te realiseren en zo de structurele besparing te realiseren. Met andere woorden, als de eenmalige bedragen niet besteed mogen worden aan het op orde brengen van het beheer van de openbare ruimte, kunnen deze structurele besparingen niet worden gerealiseerd. Voor deze eenmalige kosten wordt voorgesteld een nieuwe bestemmingsreserve in te stellen via een onttrekking aan de algemene reserve.

B. Voorgesteld besluit

1. Voor het op orde brengen van het beheer van het gemeentelijk eigendom, de inrichting van een professionele beheerorganisatie en de realisering van een structurele bezuiniging van € 580.000,-, eenmalig een bedrag beschikbaar te stellen van € 1.350.000,-;
2. Hiervoor een bestemmingsreserve “Inrichten professionele beheerorganisatie” te vormen ten laste van de algemene reserve.

C. Inleiding

Bij de vaststelling van de programmabegroting 2013-2016 heeft u besloten de besluitvorming over een bestemmingsreserve van € 1.350.000,- voor het op orde brengen van het beheer van het gemeentelijk

eigendom, de inrichting van een professionele beheerorganisatie en de realisering van een structurele bezuiniging van € 580.000,-, uit te stellen. Om tot besluitvorming over te kunnen gaan, wenst u een nadere onderbouwing van het benodigde bedrag en van de wijze waarop de taakstellende bezuiniging wordt gerealiseerd. U heeft ons gevraagd beide aspecten in een separaat voorstel nader toe te lichten. In dit voorstel vindt u de gevraagde toelichting en geven wij aan hoe we de inmiddels vastgestelde taakstellende bezuiniging van € 580.000,- gaan realiseren. Bij het vaststellen van de programmabegroting heeft u immers ook ingestemd met deze bezuiniging.

D. Wat willen we bereiken?

Wij staan dus voor de uitdaging om met minder geld een goed voorzieningenniveau in stand te houden en tegelijkertijd een adequate dienstverlening passend bij deze tijd aan te bieden. Dit alles op een efficiënte wijze, zodat de kwaliteit (gemiddeld kwaliteitsniveau B) gewaarborgd blijft tegen zo laag mogelijke kosten. Bovendien hebben zowel de Provincie (in het kader van het begrotingstoezicht) als de accountant opmerkingen en richtlijnen gegeven over het beheer van onze eigendommen. We moeten duidelijk maken, onder andere via beheerplannen, hoe wij ons omvangrijke eigendom beheren en voor de lange termijn in stand houden.

Om dit te bereiken, streven we de volgende twee hoofddoelstellingen na.

1. de organisatie veranderen van een taak- en activiteitgerichte organisatie naar een planmatige- en procesgerichte organisatie, waarin het opbouwen van een professionele beheerorganisatie en de ontwikkeling tot een efficiënte regievoerende beheerorganisatie centraal staan;
2. met behulp van een eenmalige investering de genoemde structurele bezuiniging realiseren.

Graag lichten we deze twee doelstellingen nader toe.

1. Ontwikkelen naar een regievoerende beheerorganisatie.

De traditionele beheerorganisatie wordt omgebouwd naar een regievoerende beheerorganisatie. De belangrijkste kenmerken van deze organisatie zijn regie voeren en opdrachtgever/opdrachtnemerschap. Regie voeren betekent in dit kader dat we met output en outcome parameters aangeven wat wij willen bereiken. Deze parameters bepalen we samen met burgers, belanghebbenden en bestuur. Communicatie met een open houding naar burgers, belanghebbenden en bestuur is dan ook van doorslaggevend belang. Daarnaast benoemen we binnen welke kaders doelrealisatie moet plaatsvinden. Om dit te kunnen, moet er sprake zijn van een professioneel werkende beheerorganisatie. De daadwerkelijke realisatie leggen we neer bij andere partijen. Bij voorkeur bij WSW-bedrijven maar ook bij commerciële organisaties of andere partners in het beheer van de openbare ruimte zoals een woningbouwcorporatie en een winkeliersvereniging.

Praktisch gezien betekent regievoeren dus dat een belangrijk deel van de reguliere, planmatige en uitvoerende werkzaamheden in het vervolg door externe partijen wordt uitgevoerd. Goed opdrachtgeverschap is hierbij uitermate belangrijk. Doordat we als regievoerende organisatie de (beleids-) kaders helder hebben geformuleerd, de reguliere en planmatige werkzaamheden buiten de deur zetten, zijn we in staat om snel te schakelen en om in te spelen op nieuwe wensen en ontwikkelingen.

Specifiek voor de buitendienst betekent regievoeren een verandering van focus en werkwijze. De bedrijfsvoering wordt gemoderniseerd door meer efficiënt en planmatig te werken. De omvang van reguliere planmatige werkzaamheden zal afnemen. Deze werkzaamheden zijn immers het gemakkelijkst door externe partijen over te nemen. Kennisintensieve en/of specialistische werkzaamheden (bijvoorbeeld het onderhouden van rioolpompen en gemalen) komen ook voor uitbesteding in aanmerking al is het alleen maar omdat onze relatief kleine organisatie de continuïteit niet kan waarborgen en de risico's niet kan dragen. De buitendienst concentreert zich dan ook op het invullen van het opdrachtgeverschap (o.a. directievoering en toezicht) en op taken die voor de beleving van de openbare ruimte voor burger en belanghebbenden van doorslaggevend belang zijn, bijvoorbeeld het onderhoud van specifieke inrichtingelementen en klachten en meldingen (quick team). Door deze werkwijze kan de buitendienst bovendien via natuurlijk verloop afslanken.

Om te kunnen komen tot deze regievoerende beheerorganisatie moet worden voldaan aan de volgende randvoorwaarden:

- De processen zijn op orde (primaire beheerproces en planning en control cyclus);
- De sturing en verantwoording liggen vast ("in control zijn");
- Er is sprake van een goed functionerende werkomgeving (werkdruk en takenpakket zijn in evenwicht);
- Er zijn voldoende aanknopingspunten en informatie voor managementbeslissingen;
- De organisatie heeft de mogelijkheid tot het inspelen op wensen van gemeenteraad en burgers.

2. Structurele afname van de totale beheerkosten.

In de inmiddels vastgestelde programmabegroting 2013 is een structurele besparing op de interne bedrijfsvoering voor het beheer van de openbare ruimte opgenomen. Deze besparing loopt op naar uiteindelijk € 580.000,- in 2016 en volgende jaren. De belangrijkste onderdelen waarop de bezuiniging wordt gerealiseerd, zijn onder andere de afslanking van de buitendienst en de hiermee verbandhoudende tractie, de invoering van professionele contracten, integraal- en kwaliteitsgericht werken en het integraal uitbesteden van werkzaamheden. Daarnaast worden bezuinigingen gerealiseerd door ons in hoofdzaak te beperken tot onderhoudswerkzaamheden die wettelijk van aard zijn.

E. Wat gaan we er voor doen?

Het voldoen aan onze (wettelijke) verplichtingen, onze traditionele beheerorganisatie ombouwen naar een professionele beheerorganisatie en het realiseren van een bezuinigingstaakstelling vergt, mede gezien de omvang en de complexiteit van de organisatie van het beheer, behoorlijk wat inspanningen. Hiervoor hebben wij een vierjarig stappenplan opgesteld, dat vervolgens is omgebouwd tot een sturingsdocument. De diverse hierin opgenomen stappen (zie ter inzage liggende takenlijst) zijn terug te voeren tot de volgende 4 speerpunten:

1. Beheer op orde.

Het gemeentelijk eigendom/areaal moet volledig in beeld worden gebracht, geautomatiseerd toegankelijk worden gemaakt en het moet duidelijk zijn wat de kosten voor de instandhouding en het dagelijks

onderhoud hiervan bedragen. Mede hierdoor kunnen budgetten efficiënter worden ingezet (ZBB). Bij dit speerpunt wordt daarom o.a. aangegeven welke stappen ondernomen moeten worden om te komen tot een betrouwbare kernregistratie, welke beheerplannen worden opgesteld of geactualiseerd en tenslotte welke uitvoerende taken hierbij worden aangepakt.

2. Professionaliseren contracten en uitvoering.
De huidige contracten moeten worden geprofessionaliseerd en uitgebreid. Door natuurlijk verloop is er de afgelopen periode een aantal vacatures ontstaan in de clusters groen en grijs. Voor de komende jaren zijn er nog minimaal twee vacatures voorzien. Deze vrijkomende ruimte wordt ingezet om de huidige contracten uit te breiden en te professionaliseren. Uiteraard wordt hierbij gekeken naar de mogelijke inzet van WSW mensen (Ergon), maar dan op professionele basis en dus ook met meer sanctiemogelijkheden dan nu het geval is. De belangrijkste stappen die hierbij worden genoemd zijn, een pilot voor een modern prestatiecontract met Ergonbedrijven, kwaliteitsgestuurd werken (KOOR) en regievoerend werken.

3. Optimalisering werkprocessen.
Bij dit speerpunt worden de belangrijkste taken benoemd die rechtstreeks verband houden met de reguliere werkprocessen zoals een actieplan voor het budgetbeheer en het opstellen van voor- en nacalculaties etc.

4. Sportaccommodaties.
Daar waar de eerste drie speerpunten vooral betrekking hebben op het algemeen het beheer van de openbare ruimte is het vierde speerpunt specifiek gericht op het beheer van de sportaccommodaties. In principe, zij het op kleinere schaal, worden hier dezelfde werkzaamheden en actiepunten benoemd als bij de bovengenoemde drie speerpunten maar nu dan specifiek geënt op sport, zoals o.a. het beheer van de sportaccommodaties, contracten en de relatie met gebruikers.

Tot slot wijzen we u graag op een belangrijk aandachtspunt, dat niet rechtstreeks uit de speerpunten blijkt maar wel nadrukkelijk opvalt bij de takenlijst: de noodzaak van een goede integrale afstemming van werkzaamheden van de teams die bij het beheer van de openbare ruimte zijn betrokken. Zo moet er bijvoorbeeld intern sprake zijn van een opdrachtgever-opdrachtnemer relatie tussen de verschillende teams. Zonder deze afstemming is het niet mogelijk onze informatie volgens de hedendaagse normen toegankelijk te krijgen en te houden. De wettelijke verplichting van de realisering van een Basisregistratie Grootschalige Topografie (BGT) is hiervan een duidelijk voorbeeld. Zijn de areaalgegevens in het huidige beheersprogramma nog ingemeten met meetwielen (handmatig), in de BGT zijn alleen digitale gegevens beschikbaar (wettelijk verplicht). Ook op het gebied van de afstemming van de huidige basiskaart (geografische gegevens) en de bijbehorende databank (administratieve gegevens) is efficiencywinst te behalen. Door de geografische- en administratieve gegevens in een databank op te slaan, worden doublures voorkomen en fouten gereduceerd. Hiermee kunnen meerdere teams met behulp van een integrale rekenmotor beheergegevens genereren voor onderhoud- en vervanging prognoses en snel informatie verkrijgen over bijvoorbeeld arealen etc..

F. Financiën

Bij de begroting 2013 is u gevraagd eenmalig een bedrag van € 1.350.000,- beschikbaar te stellen voor het op orde brengen van het beheer van het gemeentelijk eigendom, de inrichting van een professionele beheerorganisatie en de realisering van een structurele bezuiniging van € 580.000,-, en hiertoe een bestemmingsreserve in te stellen. Daaraan gekoppeld zijn in de begroting 2013, reeds met ingang van 2014, besparingen opgenomen oplopend tot een structureel bedrag van € 580.000,- in 2016. Het eenmalige bedrag is nodig om deze structurele besparing te realiseren. Met andere woorden, als de eenmalige bedragen niet besteed mogen worden voor het op orde brengen van het beheer van de openbare ruimte, kunnen deze structurele besparingen niet worden gerealiseerd.

Dat betekent dat al met ingang van 2014 een tekort in de begroting ontstaat, dat in de jaren erna oploopt tot een structureel tekort van € 580.000,-. Hiervoor is geen dekking voorhanden. Bovendien zal de gemeente de komende tijd met extra bezuinigingen worden geconfronteerd vanwege het Regeerakkoord. Het mag duidelijk zijn dat het realiseren van de geraamde besparingen op het beheer van de openbare ruimte hard nodig is. In de begroting 2013 is hiervoor een bedrag opgenomen van € 1.350.000,- dat als volgt gefaseerd ter beschikking wordt gesteld: in 2013 € 500.000,-, in 2014 € 350.000,-, in 2015 € 250.000,- en tenslotte in 2016 € 250.000,-. De opbouw en samenstelling van dit bedrag is als volgt geclusterd weer te geven:

Beheer op orde	Kernregistraties (integraal beheer/BGT+)	€ 427.000,-
	Kaders en doelen (beheerplannen/meerjarenplannen)	€ 242.500,-
	Uitvoering en realisatie (programmering/projecten)	€ 47.500,-
	Organisatie domein openbare ruimte	€ 20.000,-
Professionaliseren contracten en uitvoering	Pilot moderne contracten (Ergon)	€ 20.000,-
	Kwaliteitsgestuurd werken	€ 59.500,-
	Regievoerend werken	€ 292.500,-
Optimalisering werkprocessen	Werkzaamheden team BOR	€ 105.000,-
Sportaccommodaties	Op orde brengen beheer en professionalisering contracten	€ 130.500,-
Totaal		€ 1.350.000,-

Voor deze eenmalige kosten wordt voorgesteld een nieuwe bestemmingsreserve in te stellen via een onttrekking aan de algemene reserve. Een bestemmingsreserve wordt gebruikt ter dekking van eenmalige kosten, waarbij de kosten worden gemaakt voor een specifiek doel en in een bepaalde periode. Omdat dekking plaats vindt via de bestemmingsreserve wordt geen beslag gelegd op de reguliere exploitatiebegroting. De eenmalige kosten die gemaakt worden voor het op orde brengen van het beheer van de openbare ruimte voldoen dus volledig aan de criteria om een bestemmingsreserve te vormen. Daarom hebben wij, zoals ook bij de Europalaan en de evenementen, ook hier gekozen voor de instelling van een bestemmingsreserve.

G. Vervolgstappen

Uitvoering geven aan de vier genoemde speerpunten. Dit leidt tot een professionele beheerorganisatie voor het gemeentelijk eigendom en een besparing oplopend tot een structureel bedrag van € 580.000,- in 2016.

H. Communicatie

Via de bestuursrapportages en de jaarrekening wordt periodiek aan u gerapporteerd over onttrekkingen aan de bestemmingsreserve. Op deze wijze wordt transparant verantwoording afgelegd over de besteding van de beschikbaar gestelde eenmalige middelen.

I. Bijlage(n)

Geen

J. Ter inzage liggende stukken

Takenlijst ten behoeve van de inrichting van een professionele beheerorganisatie voor het gemeentelijk eigendom.

Burgemeester en wethouders van Valkenswaard,

secretaris, burgemeester

drs. R.F.W. van Eijck. drs. A.B.A.M. Ederveen.

Voorgesteld besluit

BESLUIT

De raad van de gemeente Valkenswaard;

Gezien het voorstel van het college van burgemeester en wethouders d.d. 11-12-2012, nummer 12b&w00738;

Gelet op artikel 189 Gemeentewet*;*

Gelet op de behandeling in de vergadering van de raadscommissie d.d. 17-01-2013;

BESLUIT

1Voor het op orde brengen van het beheer van het gemeentelijk eigendom, de inrichting van een professionele beheerorganisatie en de realisering van een structurele bezuiniging van € 580.000,-, eenmalig een bedrag beschikbaar te stellen van € 1.350.000,-;
2Hiervoor een bestemmingsreserve “Inrichten professionele beheerorganisatie” te vormen ten laste van de algemene reserve;

Aldus vastgesteld in de openbare vergadering van de gemeenteraad d.d. 31-01-2013;

de griffier,	de voorzitter,
drs. C. Miedema.	drs. A.B.A.M. Ederveen.